

VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ TARNYBA
GYNYBOS IR SAUGUMO PIRKIMŲ SKYRIUS
PIRKIMO VERTINIMO IŠVADA

_____Nr. 4S-_____

Vilnius

Viešųjų pirkimų tarnyba (toliau - Tarnyba), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 1 punktu, atliko Lietuvos Respublikos ginklų fondo prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Perkančioji organizacija) vykdyto viešojo pirkimo „Specialios paskirties šalmi“ vertinimą.

I dalis. Bendra informacija

Pirkimo pavadinimas, numeris (jeigu skelbtas), pirkimo paskelbimo (kvietimo pateikti pasiūlymą) data	Specialios paskirties šalmi (2015-05-08 skelbtas Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje (toliau - CVP IS), pirkimo Nr. 163141)(toliau – Pirkimas)
Pirkimo būdas	Ribotas konkursas
Planuojama (nenurodoma, jeigu pirkimas vertinamas iki vokų su pasiūlymais atplėšimo procedūros) pirkimo sutarties vertė, su PVM/be PVM	2 175 950 be PVM
Pirkimas finansuojamas ES lėšomis, projekto pavadinimas, Įgyvendinančioji institucija	-
Pirkimo vykdymo teisinis pagrindas (pirkimui taikomo įstatymo, mažos vertės pirkimų taisyklių redakcija)	Pirkimui taikytos Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo (toliau - Įstatymas) nuostatos. Redakcija nuo 2015-01-01
Vertinimo apimtys/etapas	Išsamus vertinimas/ vertinama po sutarties sudarymo
Dėl pirkimo vyksta teismo procesas (nurodyti ieškinio (skundo) dalykus, bylos šalių pavadinimus, ar taikomos laikinosios apsaugos priemonės, teismo nagrinėjimo stadija, pvz., apygardos, apeliacinis teismas)	-

II dalis. Vertinimo metu nustatyti pažeidimai

1.	Įstatymo 6 straipsnis¹; 24¹ straipsnio 5 dalis²
<p>Perkančioji organizacija tiekėjams sudarė nelygiavertes sąlygas, nes ne visiems tiekėjams buvo pateikiama visa informacija.</p> <p>Perkančioji organizacija į kai kuriuos CVP IS priemonėmis gautus paklausimus, susijusius su prekių techninės dokumentacijos pateikimo laiku ir techninės specifikacijos neaiškumais, atsakydavo tik paklausimą pateikusiam tiekėjui, kitų tiekėjų neinformuodama (2015-07-20 atsakymai išsiųsti pranešimais Nr. 3636500 ir 3637561; 2015-07-21 atsakymas išsiųstas pranešimu Nr. 3640689).</p>	
2.	Įstatymo 58 straipsnio 3 dalis³
<p>Perkančioji organizacija apie pretenzijų išnagrinėjimo rezultatus informuodavo tik pretenzijas pateikusius tiekėjus.</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad Įstatymo 58 straipsnio 3 dalis įpareigoja perkančiąją organizaciją apie priimtą sprendimą informuoti ne tik pretenziją pateikusį tiekėją, tačiau ir kitus suinteresuotus kandidatus ar dalyvius.</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad suinteresuoto kandidato ir suinteresuoto dalyvio sąvokos apibrėžtos Viešųjų pirkimų įstatyme (Įstatymo 4 straipsnio 23 dalis).</p>	
3.	Įstatymo 24 straipsnio 6 dalis⁴
<p>Pirkimo dokumentų techninės specifikacijos 3.5.4 punktą yra netikslus ir neaiškus, todėl buvo skirtingai interpretuojamas perkančiosios organizacijos ir tiekėjų.</p> <p>Pirkimo dokumentų techninės specifikacijos 3.5.4 punkte nustatyta, kad šalmo tikslaus dydžio reguliavimo sistema turi užtikrinti patogų ir saugų šalmo fiksavimą ant galvos; turi būti reguliuojama mechanizmu, kuris užtikrins šalmo stabilumą, kad jis nesmukčiotų (į priekį, atgal, šonus ar viršų).</p> <p>Iš perkančiajai organizacijai pateiktų pretenzijų sutarties sudarymo atidėjimo termino laikotarpiu matyti, kad kai kurie tiekėjai tikslaus dydžio reguliavimo sistemos sąvoką suprato plačiau nei perkančioji organizacija. Pirkimo sąlygų 3.5.4 punkte nurodytas tikslaus dydžio reguliavimo sistemos apibrėžimas yra pernelyg abstraktus - patogus ir saugus fiksavimas, reguliuojama mechanizmu. Perkančioji organizacija turėjo tiksliai ir aiškiai apibrėžti, kokia sistema laikytina tikslaus dydžio reguliavimo sistema, pavyzdžiui, kartu su pirkimo sąlygomis pateikti nuotraukas, aprašymus.</p> <p>Be to, pažymėtina, kad perkančioji organizacija buvo gavusi tiekėjo paklausimą, susijusį su Pirkimo sąlygų 3.5.4 punkto netikslumais, dar iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos, tačiau į šį paklausimą nebuvo išsamiai ir motyvuotai atsakyta (žiūrėti išvados II skyriaus 4 punktą).</p>	
4.	Įstatymo 6 straipsnis⁵; 21 straipsnio 6 dalis⁶
<p>Perkančioji organizacija ne visuomet tiekėjams pateikdavo papildomą informaciją, susijusią su Pirkimo dokumentais.</p> <p>2015-07-20 CVP IS priemonėmis buvo gautas tiekėjo paklausimas Nr. 3636300 su prašymu paaiškinti Pirkimo dokumentų techninę specifikaciją. 2015-07-21 atsakymas į paklausimą Nr. 3640689 nukreipė į tam tikrus Pirkimo dokumentų techninės specifikacijos punktus, tačiau</p>	

¹Perkančioji organizacija užtikrina, kad atliekant pirkimo procedūras būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo ir skaidrumo principų.

²Perkančioji organizacija, atsakydama į tiekėjo prašymą dėl papildomos informacijos pateikimo, papildomą informaciją siunčia ir visiems kitiems tiekėjams, kuriems ji pateikė pirkimo dokumentus, bet nenurodo tiekėjo, kuris pateikė šį prašymą.

³Perkančioji organizacija privalo išnagrinėti pretenziją ir priimti motyvuotą sprendimą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo pretenzijos gavimo dienos, o apie priimtą sprendimą ne vėliau kaip kitą darbo dieną raštu pranešti pretenziją pateikusiam tiekėjui, suinteresuotiems kandidatams ir suinteresuotiems dalyviams <...>.

⁴ Pirkimo dokumentai turi būti tikslūs, aiškūs, be dviprasmybių <...>.

⁵ Žiūrėti nuorodą Nr. 1.

⁶Kvietime pateikiama nuoroda, iki kokios datos kandidatai gali prašyti papildomos informacijos. Perkančioji organizacija <...> šią papildomą informaciją pateikia iki pasiūlymų priėmimo termino pabaigos likus ne mažiau kaip 6 dienoms <...>, jeigu papildomos informacijos buvo paprašyta laiku.

tiekėjas negavo prašomos informacijos, susijusios su techninės specifikacijos neaiškumais. Kaip paaiškėjo vėlesniuose Pirkimo procedūrų etapuose, ši tiekėjo prašyta informacija buvo svarbi tiekėjams norint tinkamai suprasti Pirkimo objekto technines savybes (įvertinus pasiūlymus paaiškėjo, kad ne visiems tiekėjams buvo suprantama, kas yra šalmo tikslaus dydžio reguliavimo sistema). Pavyzdžiui, tiekėjas teiravosi, ar šalmo tikslaus dydžio reguliavimo sistema reiškia tai, kad turi būti paprasta dirželių sistema ant sprando šalmo reguliavimui ar turi būti sudėtingas įrenginys, kuris tvirtina šalmą specialaus pasukamo ratuko pagalba? Perkančiosios organizacijos atsakymas į paklausimą nukreipė į Pirkimo dokumentų techninės specifikacijos 3.5.4 punktą, kuriame nurodyta, kad šalmo tikslaus dydžio reguliavimo sistema turi užtikrinti patogų ir saugų šalmo fiksavimą ant galvos, turi būti reguliuojama mechanizmu, kuris užtikrins šalmo stabilumą, kad jis nesmukčiotų (į priekį, atgal, šonus ar viršų).

Taigi tiekėjui nebuvo išsamiai ir motyvuotai paaiškinti Pirkimo dokumentų techninės specifikacijos neaiškumai, susiję su 3.5.4 punktu, tiekėjui buvo pasiūlyta tiesiog vadovautis šiuo punktu.

5. Įstatymo 45 straipsnio 1 dalis⁷

Perkančioji organizacija atmetė tiekėjų pasiūlymus nenurodydama atmetimo motyvų. Pasiūlymų atmetimo motyvai tiekėjams buvo nurodyti tik tuomet, kai tiekėjai pateikė prašymus susipažinti su jų pasiūlymų atmetimo priežastimis.

Perkančioji organizacija CVP IS priemonėmis 2015-08-18 pranešimu Nr. 3694394 suinteresuotiems dalyviams pranešė apie Pirkimo rezultatus: „Komisija, remdamasi Įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 1 punktu, atmeta visus, išskyrus UAB „Army Supply“, pasiūlymus ir laimėtoju skelbia UAB „Army Supply“, tačiau nenurodė pasiūlymų atmetimo priežasčių, kas pažeidžia Įstatymo 45 straipsnio 1 dalį.

Pažymėtina, kad vien Įstatymo straipsnio, kuriuo remiantis atmeti pasiūlymai, nurodymas, nepaaiškina pasiūlymo atmetimo priežasties. Būtina nurodyti, kokie konkretūs pasiūlymo neatitikimai Pirkimo dokumentams lėmė jo atmetimą.

III dalis Pastabos, į kurias perkančioji organizacija turėtų atsižvelgti vykdydama kitus pirkimus

1. Įstatymo 21 straipsnio 6 dalis⁸ ir 24¹ straipsnio 6 dalis⁹

Pirkimo sąlygos neatitinka Įstatymo nuostatų, susijusių su papildomos informacijos pateikimu tiekėjams.

Pirkimo dokumentų 44 punktas nustato, kad „Atsakydama į kiekvieną tiekėjo raštu pateiktą prašymą paaiškinti konkurso sąlygas, jeigu jis buvo pateiktas nepasibaigus šių Pirkimo dokumentų 44 punkte nurodytam terminui, arba aiškindama, tikslindama riboto konkurso sąlygas savo iniciatyva, Komisija turi paaiškinimus, patikslinimus paskelbti visiems tiekėjams raštu ne vėliau, kaip likus 1 darbo dienai iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos.“

Tarnyba atkreipia dėmesį, kad vadovaujantis Įstatymo nuostatomis, papildoma su Pirkimo

⁷Perkančioji organizacija suinteresuotiems kandidatams ir suinteresuotiems dalyviams, išskyrus šio įstatymo nustatytus atvejus, kai pirkimo sutartis sudaroma žodžiu, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas raštu praneša apie priimtą sprendimą sudaryti pirkimo sutartį ar preliminarią sutartį, **pateikia šio straipsnio 2 dalyje nurodytos atitinkamos informacijos, kuri dar nebuvo pateikta pirkimo procedūros metu, santrauką** ir nurodo nustatytą laimėjusį pasiūlymą, pirkimo sutarties sudarymo atidėjimo terminą.

⁸Kvietime pateikiama nuoroda, iki kokios datos kandidatai gali prašyti papildomos informacijos. Perkančioji organizacija (kai pirkimo dokumentus turi centrinė perkančioji organizacija – centrinė perkančioji organizacija) šią papildomą informaciją pateikia iki pasiūlymų priėmimo termino pabaigos likus ne mažiau kaip 6 dienoms (supaprastintų pirkimų atveju – 3 darbo dienoms), jeigu papildomos informacijos buvo paprašyta laiku.

⁹Iki pasiūlymų priėmimo termino pabaigos likus ne mažiau kaip 6 dienoms (supaprastintų pirkimų atveju – 3 darbo dienoms) perkančioji organizacija savo iniciatyva gali pateikti papildomos informacijos.

	dokumentais susijusi informacija tiekėjams teikiama likus ne mažiau kaip 6 dienoms iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos.
2.	Įstatymo 49 straipsnio 7 dalis¹⁰
	Pirkimo sąlygos neatitinka Įstatymo nuostatų, susijusių su viešojo pirkimo-pardavimo sutarties sudarymu preliminariosios sutarties pagrindu. Pirkimo sąlygų 65 punktą nustato, kad „vykdant konkretų pirkimą ir <u>atnaujinant tiekėjų varžymąsi</u> preliminariosios sutarties pagrindu raštu (ne CVP IS elektroninėmis priemonėmis) bus sudaroma Pirkimo sutartis.“ Tiekėjų varžymasis gali būti atnaujinamas preliminariosios sutarties pagrindu tik tada, kai preliminari sutartis yra sudaryta su keliais tiekėjais. Pažymėtina, kad perkančioji organizacija ruošėsi sudaryti ir sudarė preliminariąją sutartį tik su vienu tiekėju.
3.	Įstatymo 58 straipsnio 3 dalis¹¹
	Perkančioji organizacija ne visuomet laikėsi Įstatyme nustatytų pretenzijos išnagrinėjimo terminų, taip pat pranešimo apie priimtą sprendimą dėl pretenzijos pateikimo terminų. Perkančioji organizacija 2015-08-25 gavo pretenziją, kuri buvo išnagrinėta 2015-09-02 Pirkimo komisijos posėdyje (Pirkimo komisijos 2015-09-02 protokolai Nr. VP-15-168.6), taigi pretenzija buvo išnagrinėta 6-tą darbo dieną nuo jos gavimo dienos, o ne per 5 darbo dienas kaip reikalauja Įstatymas. Pažymime, kad Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (aktuali redakcija) 1.118 straipsnis nustato, kad „Terminas prasideda <u>rytojaus dieną nuo nulio valandų nulio minučių</u> po tos kalendorinės datos arba to įvykio, kuriais apibrėžta termino pradžia, jeigu įstatymų nenumatyta ko kita“, o 1.122 straipsnis nustato, kad „Jeigu kuriam nors veiksmui atlikti yra nustatytas terminas, tai šis veiksmas turi būti atliktas <u>iki paskutinės termino dienos dvidešimt ketvirtos valandos nulio minučių</u> . Tačiau jeigu veiksmas turi būti atliktas organizacijoje, terminas baigiasi tą valandą, kurią šioje organizacijoje pagal nustatytas taisykles baigiasi darbo laikas.“ Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, perkančioji organizacija nesilaikė pretenzijos išnagrinėjimo terminų. Taip pat Perkančioji organizacija 2015-08-31 gavo antrą pretenziją, kuri buvo išnagrinėta laiku 2015-09-04 Pirkimo komisijos posėdyje, tačiau sprendimas dėl pateiktos pretenzijos CVP IS priemonėmis buvo išsiųstas tik 2015-09-08. Taigi perkančioji organizacija nesilaikė Įstatymo nuostatų, reglamentuojančių, kad sprendimas dėl pateiktos pretenzijos turi būti išsiųstas pretenziją pateikusiam tiekėjui, suinteresuotiems kandidatams ir suinteresuotiems dalyviams ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo jo priėmimo dienos.
4.	Įstatymo 24 straipsnio 6 dalis¹²
	Skelbime apie Pirkimą ir Pirkimo sąlygose esanti informacija nesutampa, dėl to galėjo klaidinti tiekėjus. Skelbime apie Pirkimą nustatyti kvalifikacijos reikalavimai subtiekejams, tačiau Pirkimo sąlygose kvalifikacijos reikalavimai subtiekejams nėra minimi. Skelbime apie Pirkimą ir Pirkimo sąlygose esanti informacija turi sutapti.
5.	Įstatymo 46 straipsnio 3 dalis¹³; Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, ataskaitų rengimo ir teikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Tarnybos

¹⁰ Jeigu preliminarioji sutartis yra sudaryta su vienu tiekėju, šios sutarties pagrindu sudarant pirkimo sutartį laikomasi preliminariojoje sutartyje nustatytų sąlygų ir apribojimų. Kai reikia, perkančioji organizacija gali raštu kreiptis į tiekėją, su kuriuo sudaryta preliminarioji sutartis, ir prašyti papildyti pasiūlymą, nurodydama, kad papildydamas pasiūlymą jis negali daryti esminių pakeitimų.

¹¹ Perkančioji organizacija privalo išnagrinėti pretenziją ir priimti motyvuotą sprendimą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo pretenzijos gavimo dienos, o apie priimtą sprendimą ne vėliau kaip kitą darbo dieną raštu pranešti pretenziją pateikusiam tiekėjui, suinteresuotiems kandidatams ir suinteresuotiems dalyviams <...>.

¹² Pirkimo dokumentai turi būti tikslūs, aiškūs, be dviprasmybių.

¹³ Pirkimo procedūrų ataskaita pildoma Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje **Viešųjų pirkimų tarnybos nustatyta tvarka**

	direktorius 2013 gruodžio 17 d. įsakymu Nr. 1S-250 (aktuali redakcija), 11.11.1¹⁴ punktas, 11.2.3 punktas¹⁵, 11.7.1 punktas¹⁶ ir 11.8.3 punktas¹⁷
	<p>Perkančioji organizacija Pirkimo procedūrų ataskaitoje pateikė klaidinančius duomenis:</p> <p>1.) Perkančioji organizacija nenurodė sudarytos preliminariosios sutarties vertės. Jeigu perkančioji organizacija viešojo pirkimo metu sudaro vieną ar kelias preliminarias sutartis, ji turi Pirkimo procedūrų ataskaitos XI dalyje „Preliminariojoje (-siose) sutartyje (-se) nustatyta bendra pirkimo objekto dalies (-ių) vertė (Eur)“ nurodyti bendrą pirkimo vertę, įskaitant visas preliminarias sutartis, dalis, privalomus mokesčius ir visus galimus, numatytus preliminariosios (-ių) sutartis (-čių) atnaujinimus. Jeigu minėtas laukas nepildomas, iš Pirkimo procedūrų ataskaitoje pateiktų duomenų spręstina, kad preliminarioji sutartis nebuvo sudaryta, kas neatitinka realių duomenų.</p> <p>2.) Perkančioji organizacija Pirkimo procedūrų ataskaitos II.2 punkte nenurodė, kad vykdė Pirkimą pagal jai suteiktus įgaliojimus.</p> <p>3.) Perkančioji organizacija Pirkimo procedūrų ataskaitoje nenurodė visų Pirkime dalyvavusių kandidatų ir dalyvių (jų buvo 11, o ne 6), taip pat nenurodytas vienas iš atmetų pasiūlymų.</p>

IV dalis. SPRENDIMAS

Įvertinus tai, kad pagal Pirkimo preliminariąją sutartį jau išpirkta 70 % specialios paskirties šalmų, manytina, kad naujo viešojo pirkimo organizavimas likusiam nedideliame prekių kiekiui gali lemti neracionalų valstybės lėšų panaudojimą. Pirkimo preliminarioji sutartis sudaryta racionaliai panaudojant valstybės lėšas (laimėjusio pasiūlymo kaina buvo viena mažiausių, suplanuota Pirkimo vertė nebuvo viršyta), Pirkimu įsigyti specialios paskirties šalmai, turintys pažangesnį tvirtinimo elementą, atitinkantį šiuolaikinių šalmų tendencijas ir karių poreikius. Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytas aplinkybes, Tarnyba apsiriboja šiuo vertinimu.

Gynybos ir saugumo pirkimų
skyriaus vyriausioji specialistė

Loreta Juškaitė-Pečul

¹⁴ Tuo atveju, kai sudaroma viena ar kelios preliminariosios sutartys, XI dalies skiltyje „Preliminariojoje (-siose) sutartyje (-se) nustatyta bendra pirkimo objekto dalies (-ių) vertė“ nurodoma bendra pirkimo vertė, įskaitant visas preliminarias sutartis, dalis, privalomus mokesčius ir visus galimus, numatytus preliminariosios (-ių) sutartis (-čių) atnaujinimus. Šioje skiltyje bendrą pirkimo vertę apskaičiuojama atsižvelgiant į per visą preliminariosios (-ių) sutarties trukmę didžiausią numatomą planuojamų sudaryti pagrindinių pirkimo sutarčių vertę.

¹⁵ II dalies 2 punkte pažymima ar pirkimai buvo atlikti per centrinę perkančiąją organizaciją arba iš jos. Tais atvejais, kai perkančioji organizacija pirkimą atlieka per centrinę perkančiąją organizaciją arba iš jos, II dalies 2.1 punkte nurodomas įgaliosios centrinės perkančiosios organizacijos pavadinimas, kodas, adresas, telefonas ir organizacijos tipo kodas.

¹⁶ Skiltyje „Pavadinimas“ pateikiamas dalyvio (kandidato), pateikusio pasiūlymą (paraišką) arba pakviesto dalyvauti pirkimo procedūrose, pavadinimas.

¹⁷ VIII dalies 3 punkto lentelėje nurodomas pirkimo objekto dalies (-ių) numeris (-iai), dalyviai, kurių pateikti pasiūlymai buvo atmeti <...>.